

DE HAAGSE TIJDEN

ZORG & WELZIJN SPECIAL

Bij leven en welzijn

Pag. 7

Regenten en regentes van het huis aan het Slijkeinde

Pag. 8-9

De plek in de wijk voor ouderen en mantelzorgers

HAAGS ONTMOETEN
Uw plek in de wijk

De Haagse krant van alle tijden

Zwemmen in Mauritskade bad

In de dagbladen staat regelmatig het bericht dat steeds minder kinderen kunnen zwemmen. Schoolzwemmen was lang de remedie daartegen, maar sinds 1985 is het schoolzwemmen als verplicht lesonderdeel vervallen. De gemeente Den Haag organiseert nu zelf zwemlessen voor jong en oud die tot een diploma leiden, maar niet in alle zwembaden.

In 1883 werd aan de Mauritskade door de Vereniging 's-Gravenhage Zwem- en Badinrichting Mauritskade het eerste overdekte zwembad van Nederland in gebruik genomen. Het was alleen via een bruggetje over het water toegankelijk en beschikte bovendien over zwemwater uit een eigen bron! Dat laatste was niet onbelangrijk omdat het water van de Mauritskade zelf een open riool was. Het zwembad had uiteraard twee baden: een damesbad en een gemengd bad voor heren en kinderen. Met de komst van zwembad de Regentes (1921), het openluchtbad Zuiderpark (1925) en het Bosbad (1937) kreeg het zwemmen een minder luxueus en exclusief karakter. Meer en meer kinderen kregen privézwemles. Pas eind jaren

zestig werd het officiële schoolzwemmen ingevoerd voor kinderen vanaf acht jaar.

Zwembad de Mauritskade behield in de loop der jaren haar inrichting, die nu als wat Spartaans overkomt. In het grote gemengde bad, het 'diepe' bijvoorbeeld, was naast een hoge en een lage springplank slechts een korte glijbaan aanwezig. Niks geen fontein, superloop glijbanen of golfslagbaden, maar een strak bassin om baantjes te zwemmen of waterpolo te beoefenen. In de vakanties was het dan ook rond die drie toestellen een drukte van belang en viel er wel eens een kind op andere kinderen. Badmeesters waren dan niet alleen druk met controleren of ieder kind wel voldoende kon zwemmen, maar ook met het

Mauritskade 10-12, Caesar Fitness + Spa Resort en Kade 12. Foto: Harry van Reeken, Haags Gemeentearchief

orde houden. Tikkertje spelen mocht wel in het water maar zeker niet op de kant. Ook hard lopen op de kant was vanwege de natte vloer verboden. Dit was niet gek want langs het water stond een muurtje waarin het overloopgootje was verwerkt. Het kwam geregeld voor dat kinderen uitgleden en met hun hoofd tegen dat muurtje vielen, met lelijke hoofdwonden tot gevolg.

Zwemles

Kleine kinderen die voor het eerst op zwemles kwamen in de Mauritskade waren bij binnenkomst al diep onder de indruk. In de relatief kleine hal ging een brede trap naar boven, met aan de muren allemaal prijzenkasten met bekertjes, vaantjes en medailles. De chloorlucht werd bij het stijgen op de trap sterker, vooral bij het omgaan van de

hoek naar de kleedhokjes. Daar aangekomen drukte de badmeester de kinderen op het hart dat zij het nummertje van het kleedhokje NIET moesten vergeten want hun kleren bleven daar hangen. Van de zenuwen gebeurde dat natuurlijk geregeld. Na het omkleden via de koude douches al bibberend naar het zwembad om vervolgens op de kant liggend een kikker na te moeten doen. Deze schoolslag was de klassieke lesmethode om grote groepen kinderen de techniek van zwemmen bij te brengen. Dus geen teddybeerzwemmen om watervrees te voorkomen, geen lekker warm water om de slagen te oefenen en toch heeft half Nederland zo zijn of haar zwemdiploma gehaald. In de Mauritskade was een groot terras voor de ouders waar zij de vorderingen van hun kroost konden volgen.

Daar kregen de kleintjes na afloop als beloning een zakje Smith chips met een blauw zakje zout en een flesje prik. Alle leed was dan weer vergeten. Zwembad de Mauritskade is niet meer, maar de rituelen na een zwemles bestaan in ieder zwembad nog steeds: met natte haren en in droge kleren naar de kantine en daar wat lekkers nuttigen.

Caesar Fitness + Spa Resort
Zwembad de Mauritskade werd in 2007 gesloopt. Het eerste overdekte zwembad van Nederland was dan wel iconisch met een fraai interieur, de bouwkwiteit liet te wensen over. Bovendien worden heden ten dage zulke hoge eisen aan dit soort zwembaden gesteld dat een gezonde exploitatie niet meer mogelijk was.

Vervolg op pagina 2

Mauritskade zwembad. Foto uit 1981, Robert Scheers, Haags Gemeentearchief

Salontafels Trentino

We hebben een aantal salontafels Trentino in de aanbieding.

Maten: 90 x 90 x 55 cm. (bx dx h)
in onze bekende kersenkleur
Nu van € 893,- voor € 545,-

Kom langs of kijk op starstijlmeubelen.nl

Samen aan alles gedacht!

UITVAARTVERZORGING

J. Henning

www.henning-uitvaart.nl

070 345 48 10

Dag en nacht bereikbaar

Laan van Eik en Duinen 38, Den Haag
(Ingang De Oude Hage)

BRIEVENBUS

De gratis rubriek 'Brievenbus' is een zeer populaire!
Hulp nodig of wilt u een reactie plaatsen?
Mail naar redactie@dehaagsetijden.nl

Uitgave De Haagse Tijden

De Haagse Tijden komt 24 juni niet uit i.v.m. de NAVO top.

Deze editie wordt verschoven naar 1 juli. De editie van 8 juli vervalt daardoor.

Redactie De Haagse Tijden

Een Meesterwerk!

In een stroom van mensen beweeg ik voetje voor voetje door de gangen van het Kunstmuseum. Uit alle windstreken komen bezoekers aangewaaid. De stoet beweegt zich van links, naar rechts, omhoog, omlaag. Het zindert en klinkt als muziek. Wat later pers ik mij syncopisch uit het ritme van de stuwung en sta ik plotseling in een lege ruimte voor de Victory Boogie Woogie. Op de achtergrond hoor ik de Boogie Woogie uit de gangen overgaan op dit schilderij van Mondriaan. De kleurvlakken bewegen voor mijn ogen. Het is een meesterwerk! Hij heeft het helaas niet kunnen voltooien... Ik kruip in de huid van de schilder en schets op het ritme van de bezoekers een deel van het

schilderij. Niet veel later danst de verfkwest over mijn tekening en er ontstaat een compositie van kleuren. Zo zit ik anderhalf uur met mijn verfkwest voor het beroemde schilderij. "Je bent toch niet aan het kopiëren!", hoor ik plotseling iemand achter mij zeggen. Ik kijk om en zie een man die sprekend lijkt op Mondriaan. Althans, zo verbeeld ik het mij. "Laat mij het werk op zijn minst voltooiën", zeg ik gek-scherend. "Dan is het goed", zegt de man en verdwijnt even plotseling als dat hij kwam, heup-wiegend in de Boogie Woogie van de bezoekersstroom. Ik zag voor heel even de meester zelf!

Hans Duivenvoorden
hd@artstonelimited.nl

Evacués

In De Haagse Tijden staat een boeiend stukje geschiedenis over de evacuatie in 1943 vanwege de aanleg van de Atlantikwall. De bouw daarvan

ging in 1945 nog steeds door. Huizen werden afgebroken en de bewoners moesten ergens ondergebracht worden. De overheid verzocht de burgers om die mensen in huis te nemen. Mijn ouders en ik als baby woonden toen op de Steynlaan: kamer en suite en twee uitbouwkamers. Ruimte genoeg, dus mijn ouders verleenden evacués van harte onderdak. Mijn vader had zijn trouwring in een kast opgeborgen, voor het geval hij opgepakt zou worden. Ook had hij van een blikje een spaarpotje gemaakt voor mij, met wat zinken centen; nikkelstuivers, halve centen, klein grut dus. Toen de hongerwinter steeds nijpender werd, trokken we tijdelijk in bij een oom en tante van mijn moeder, om samen lief en leed te delen. De evacués zaten toen alleen in ons huis, maar ze kregen al vrij snel eigen woonruimte. Toen de evacués vertrokken waren, was de trouwring verdwenen en het spaarpotje leeg. Ondank is 's werelds loon.

Pim de Pagter
pj.depachter@home.nl

Geldmachientje

In de vijftiger jaren bezocht ik de Zuiderpark-HBS, toen nog aan de Spionkopstraat. Tijdens de middagpauze bezochten mijn vriendjes en ik vaak de Haagse markt. Een keer werd onze

Victor R. Meijer • vr.meijer@hotmail.com

Den Haag is...

is eeuwig zoute zeeluchtblauw
zelfs met windkracht 10
zit het Zuiderpark 's ochtends vol zoete dauw
Den Haag is prachtige paleizen
zelfs als je niets kunt zien
Is Den Haag een levenswijze
Den Haag is alles door elkaar
zelfs als je niets kunt voelen
raakt Den Haag toch steeds een snaar

Den Haag is wat ik schreeuwen wil
maar nooit in woorden raak kan vatten
Den Haag zit in mijn hart
en is daar neffah nooit te jatten

aandacht getrokken door een op een stoel staande standwerker, omgeven door een drom mensen. Hij demonstreerde een apparaatje waarmee je eenvoudig geld kon verdienen. Nou, dat was wat natuurlijk. Het ding zag eruit als een sjekkies-roller, waar je een vloeitje en wat tabak moest instoppen, even draaien en er kwam een prima uitzijnde sigaret uit. De man stopte in zijn apparaatje een op maat geknipt blanco papiertje ter grootte van bijvoorbeeld een papieren gulden, draaide aan het slingertje en er kwam een guldenbiljet

uit. Dat biljet ging van hand tot hand, net echt! Met een ander apparaatje en een passend velletje papier kwam er een postzegel uit (zonder tandjes, maar die bestonden toen in het echt ook). Weer net echt, iedereen mocht het zelf bekijken en bevoelen. Fantastisch. Uiteraard werd het hele proces begeleid door sappig commentaar van de standwerker. Vooral de geldmachientjes vonden gretig aftrek. Desondanks heb ik de man daar nooit meer teruggezien. Garantieproblemen?
Ted Wetselaar
thewetselaar@hotmail.com

Vervolg voorpagina

Het was dan ook onontkoombaar dat de sloperskogel erin ging. De komst van het Hiltonhotel naast het zwembad bood een uitgelezen kans om op het vrijgekomen perceel iets heel nieuws neer te zetten. Bovenop een ondergrondse parkeergarage van twee verdiepingen verrees een hypermodern Fitness en Spa-resort. Het zwembad werd in oude luister gereconstrueerd, waarbij gebruik werd gemaakt

Zwemmen in de Mauritskade

van de oorspronkelijke dakspanten en vele ornamenten. Daarnaast werden diverse soorten sauna's ingericht zoals een Finse, een Himalaya en een Kelo sauna, alsmede een ruime whirlpool. Bovendien worden in diverse ruimtes sportlessen gegeven en is er gelegenheid tot meditatie-oefeningen. Schoolzwemmen is er echter niet meer bij, maar baantjes zwemmen kan nog volop.

Het luxe karakter van het resort doet eigenlijk oude tijden herleven waarin de beau monde zich liet verwennen met stoombaden, Turkse baden, stortbaden en massages. In die zin leeft de 's-Gravenhaagse Zwem- en Badinrichting Mauritskade nog voort in een modern jasje en met een mooie uitstraling aan het water. Een parel voor de stad!

Ton van der Pijl
Tonvanderpijl212@gmail.com

Zwembad Mauritskade in 1990. Foto: Dienst voor de Stadsontwikkeling, Haags Gemeentearchief

Uitgeverij De Haagse Tijden
Laan van Meerdervoort 174
2517 BH Den Haag

Ook te volgen via Facebook, Instagram en LinkedIn.

Uitgave:

Uw krant is elke twee weken in een oplage van tenminste 60.000 exemplaren gratis af te halen op circa 300 distributiepunten in Den Haag, Zoetermeer, Westland, Delft, Midden-Delfland, Leidschendam-Voorburg, Rijswijk, Pijnacker-Nootdorp en Wassenaar.

Redactie:

De artikelen, verhalen en foto's in onze krant worden aangeleverd door onze lezers. De ingezonden artikelen zullen ook gebruikt worden op de website en onze sociale media kanalen.

Hergebruik van de artikelen en foto's is aan de uitgever. Voor de vaste columnisten geldt een andere regeling. U kunt uw verhaal insturen naar: redactie@dehaagsetijden.nl

Abonnementen

Voor € 75,00 per jaar kunt u de krant in Nederland thuis ontvangen per post. Buiten Nederland ontvangt u de krant voor € 95,00 per jaar. Een abonnement vraagt u aan via www.dehaagsetijden.nl/ abonnement of via de klantenservice. Alle uitgaves van De Haagse Tijden kunt u terug vinden op de website www.dehaagsetijden.nl/archief

Adverteren

Wilt u ook adverteren in De Haagse Tijden? Vraag naar de mogelijkheden bij Daphne Brückel en bel 070-3607676 of mail naar info@dehaagsetijden.nl

Hoofdredacteur

Sanne Groeneboer
redactie@dehaagsetijden.nl

Vaste auteurs

John Vroom
Milja de Zwart

Distributie

Hubbel Den Haag

Fotografie

De Haagse Tijden heeft de moeite genomen om de rechtmatige eigenaar van de gepubliceerde foto's te vinden. Als u meent de publicatierechten te hebben, kunt u contact opnemen met de uitgever.

Vormgeving

Brückel Reclame BV

Lezersservice

De lezersservice is te bereiken van maandag t/m vrijdag van 10 - 12 uur op: 070 - 345 76 97

Door ‘vergisbombardement’ in Voorburgs rustoord geboren

Eigenlijk is het de schuld van de Engelsen dat ik in Voorburg ben geboren. In een bejaardenhuis welteverstaan... Het zit zo. Op 3 maart 1945 voeren Engelse bommenwerpers het zogenaamde vergissingsbombardement uit. Het doel is het Haagse Bos dat door de Duitsers wordt gebruikt om hun beruchte V2-raketten op te slaan. Door een fout in de opdracht gooien de vliegers hun bommen op de aangrenzende woonwijk het Bezuidenhout. Er vallen ongeveer 550 doden en 250 zwaargewonden. Zo’n 3.300 huizen worden vernield.

De plek waar ik in juni ’45 zou worden geboren, was de rooms-katholieke kraamkliniek Bethlehem. Het gebouw stond van 1923 tot 1965 aan de Haagse Prinsessegracht. Het grensde aan de Boskantkerk. Maar het bombardement had het gebouw naast de kliniek totaal verwoest. Het ging om het Paleis van Justitie, gevestigd in een voormalig paleisje van Prins Frederik uit 1827 op de hoek van het Korte Voorhout. Daardoor moest Bethlehem tijdelijk haar deuren sluiten. Mijn moeder beviel op 25 juni 1945 in Huize Rustoord in Voorburg, waar tijdelijk een kraamkliniek was ingericht.

Truus Reijman-de Steur beviel in een bejaardenhuis

Mijn oudste broer zag voor de oorlog het licht in Bethlehem. Mijn jongste broer en enige zus (een tweeling) volgden in 1947, eveneens in Bethlehem. Tot in 1965 werden er nog kinderen geboren aan de Prinsessegracht. Na de sluiting werden de aanstaande moeders doorverwezen naar het Bethlehemziekenhuis op de hoek van de Melis Stokelaan en de Vrederustlaan. In de toenmalige kraamkliniek Bethlehem zijn bekende Nederlanders (Hagenaars) geboren als de cabaretier Kees van Kooten (1941), provo Roel van Duijn (1943) en Boudewijn Büch (1948), onder meer televisiepresentator.

In de jaren vijftig ontstond het plan om het gebouw van de kraamkliniek te verkopen en te slopen, zodat er voldoende ruimte zou vrijkomen om een

nieuw ministerie te bouwen voor zowel justitie als financiën. Uiteindelijk werd het nieuwe gebouw in de jaren zeventig opgeleverd en was de vrijgekomen ruimte uitsluitend bestemd voor het ministerie van Financiën.

Atlantikwall

In de oorlog had de protestants-christelijke Oranjekliniek aan de Scheveningseweg haar activiteiten eveneens moeten staken. De kraamkliniek lag in het Sperrgebiet; een zone die door de bezetter was ingesteld achter de zogenaamde Atlantikwall ter verdediging van de kust. In februari 2025 publiceerde De Haagse Tijden een uitgebreid artikel over dit onderwerp, eveneens in april 2025. Een strook van zes kilometer breed en zeshonderd meter diep werd door de Duitse bezetter volledig ontdaan van bebouwing en begroeiing. Zo’n 143.000 bewoners moesten hun huizen verlaten. De Oranjekliniek dateert van 1939. Die was een initiatief van de Stichting Algemene Protestantse Gynaecologische en Verloskundige Klinieken in Nederland. Het markante gebouw aan de Scheveningseweg was in 1898 ontworpen door de bekende architect dr. H.P. Berlage en is thans een rijksmonument.

Drie ‘rustoorden’

Op de plek waar ik ben geboren, staat inmiddels het

Ikzelf voor het woonzorgcentrum Vliethof, op de plek van het oude Rustoord

derde ‘rustoord’. Het boekje *Huize Rustoord*, geschreven door Martin Harms, geeft een aardig inzicht in de ontwikkeling van de armenzorg tot een zorgcentrum in Voorburg. De Hervormde Gemeente trok zich het lot aan van de bejaarden, die in behoeftige omstandigheden leefden. In de Schoolstraat werd in 1828 een ‘diaconiehuis’ ingericht, waar oude mannen en vrouwen konden verblijven. Ruim honderd jaar later (1934) is er sprake van een nieuw Huize Rustoord aan de Raadhuisstraat. In de jaren zeventig voldeed het gebouw niet meer aan de eisen en werd besloten op dezelfde plek in fasen een nieuw Huize Rustoord te bouwen. Dit gebouw functioneerde van 1978 tot 2013.

In 1944 werd de rust van de bewoners verstoord. Het gebouw aan de Vliet veranderde in een kraamkliniek. Hoe het precies is gegaan, kon ik in het Gemeentearchief van Den Haag/Voorburg niet achterhalen, maar in 1944 werd het hervormde huize Rustoord in Voorburg gevorderd. De bewoners moesten evacueren naar kasteel Twickel in Delden. In huize Rustoord werd de Oranjekliniek ondergebracht en - naar ik aanneem - na het vergisbombardement van maart ’45 eveneens ‘Bethlehem’.

Oorlogsschade na het bombardement op het Bezuidenhout (WO II). Foto uit 1945, Dienst Stadsontwikkeling en Volkshuisvesting, Haags Gemeentearchief

Scheveningseweg 42, hoek Stadhouderslaan; gebouw van de Oranjekliniek (villa ‘Henny’, architect H.P. Berlage). Foto uit 1963, Dienst voor de Stadsontwikkeling, Haags Gemeentearchief

Een maand na de oorlog wordt mijn hoogzwangere moeder op de Haagse Allard Piersonlaan in een huifkar van het Rode Kruis gehesen en via Rijswijk naar Voorburg vervoerd. Ze bevalt op 25 juni in huize Rustoord. Ik weet niet of het waar is, maar mijn wieg zou - lach niet - zo’n oude, houten kastlade zijn geweest. De slechtste grap is dat ik heb gebuft dat ze ‘m niet per ongeluk hebben dicht geschoven...

Voor mijn neus liggen het vergeelde Bewijs van geboorteaangifte en het Doopbewijs. De kerkelijke plechtigheid vond al een dag na mijn geboorte plaats, op 26 juni 1945 in de Sint Martinuskerk aan het Oost-einde, in - veronderstel ik - aanwezigheid van mijn peetouders oom Theo en tante Lena.

Vliethof

In 1947 keerden de (overgebleven) bewoners van huize Rustoord uit Delden terug.

Zoals gezegd werd het verouderde tehuis in 1976-1978 vervangen door nieuwbouw. Enkele jaren terug heeft dit pand weer plaatsgemaakt voor het huidige woonzorgcentrum Vliethof, dat onderdak biedt aan negentig ouderen met dementie.

Op mijn 75ste verjaardag ben ik hier met mijn vrouw gaan kijken. Terug naar de plek aan de Vliet waar ik ben geboren. We mochten het moderne ‘rustoord’ niet binnen vanwege de corona-maatregelen. Heel begrijpelijk overigens! Twee jaar na de epidemie werd ik hartelijk door de staf in Vliethof ontvangen en rondgeleid. Inmiddels heb ik de tachtigjarige leeftijd bereikt. Het is wéér een moment om stil te staan bij mijn geboorteplek, die ik om vage redenen koester.

Theo Reijman
theo@reyman.nl

Het Binnenhof: nieuws in 1945

Wat gebeurde er omstreeks 25 juni 1945 in Den Haag en omgeving? Om antwoord te krijgen op deze vraag dook ik de voorpagina op van het katholiek dagblad voor ‘s-Gravenhage en omstreken: Het Binnenhof. Het is geen toeval dat ik juist voor die krant koos, want ik solliciteerde er twintig jaar later naar de functie van journalist. Ik werd aangenomen en begon als leerling-journalist, werd vervolgens (zonder het verschil te merken, behalve in mijn loonzakje) ‘echt’ journalist en ten slotte politieverlaggever. Later verruilde ik de journalistiek voor de overheidscommunicatie en werd voorlichter in respectievelijk Delft, Hellevoetsluis en Schiedam.

Het Binnenhof meldde tachtig jaar geleden dat er een nieuw kabinet was gevormd. Op de lijst van ministers stonden bekende namen als ‘de heren’ Schermerhorn, Beel, Kolfschoten (de latere burgemeester van Den Haag) en Mansholt. Onderaan de pagina stond in een klein kader de opstelling van het Bondseftal, dat “zaterdag a.s. om 4 uur in het Feijenoordstadion de strijd tegen het Engels elftal zal aanbinden”. Pagina 2 meldde dat er 500.000 paar schoenen in Amerika zijn gekocht. De schoenfabrieken in het Zuiden waren door de Duitsers ‘effectief’ geplunderd...

Advertorial

Meubelstoffeerder Lodewijk Vakwerk op maat

'Ambachtelijke meubelstoffeerderij' houdt in dat wij, opa, zoon en kleinzonen Lodewijk, sinds 1930 samen al meer dan 100 jaar ervaring in de meubelrestauratie en meubelstoffering hebben.

De kleinzonen, op dit moment de eigenaren, zijn op 13-jarige leeftijd begonnen het vak te leren bij opa en oom en hebben hierdoor een grote vakkennis verkregen. De jongere generatie - Theo Lodewijk - heeft zich naast de meubelstoffering ook ontplooid in het verdere interieur en is nu ook interieuradviseur.

Wij zijn gespecialiseerd in:

- Herstoffering van banken en fauteuils
- Vernieuwing van binnenwerken
- Fauteuils op lengtemaat maken
- Fineren en politoeren
- Leerreparaties
- Antiekrestauraties
- Biezen, rieten en rotan stoelen

- Vloerbedekking
- Gordijnen
- Leerrestauraties
- Optimale service, garantie en kwaliteit

Wij werken al vier generaties lang met kwaliteitsambacht, dus wij garanderen u een service als vanouds:

- De vertegenwoordiger komt naar u toe met de mobiele winkel
- U kunt kiezen uit méér dan 600 soorten stoffen
- Vakkundige, vrijblijvende prijsopgave
- Eerlijk advies als het niet de moeite waard is
- Alles binnen 2 à 3 weken klaar, behalve antiekrestauratie
- Profiteer van de kwaliteit door jarenlange ervaring

- Wij halen en brengen gratis!

Als het opknappen van het meubel de kosten niet waard is, dan krijgt u dat ook van onze meubelstoffeerderij te horen. Wij geven namelijk 5 jaar garantie op alles wat we maken (maar niet op massameubelen van spaanplaat of vurenhout).

Bel gratis voor informatie of een vrijblijvende afspraak naar het gratis nummer 0800-5633945.

Stoffering Lodewijk
Reinkenstraat 111 Den Haag
Hoofdvestiging 070-3922344
Leidschendam 070-3989944
Wassenaar 070-5118825

Seniorenhulp Nederland
Meer dan alleen verhuizen...

Vrijblijvende offerte?
BEL: 070 - 306 16 96

Seniorenverhuizing
Volledig verzorgd!

Woning-ontruiming
Huur- en koopwoning

Schilderen kluswerk
Stofferen en behangen

Spoed-oplevering
Binnen 7 dagen leeg

de beste in VERHUZEN EN ONTRUIMEN
Seniorenhulp Nederland

www.seniorenhulp.com

Behandeling aan huis

Een team van prothesespecialisten

Enrico, Martijn, Jasper en John Jellema

Wij komen **gratis** bij u thuis voor het maken van nieuwe protheses of het corrigeren en repareren van uw huidige protheses. Met onze kennis en vaardigheden kunnen wij u perfect van dienst zijn!

- Voor het maken van nieuwe kunstgebitten
- Pasvormcorrecties en reparaties
- **Gratis** behandeling aan huis
- 75% vergoeding vanuit uw basisverzekering, 25% eigen bijdrage
- Rechtstreekse vergoeding door uw zorgverzekeraar

Tel: 070-3555790
info@novodent.nl

Valkenboskade 466
2563 JK Den Haag
(Hoek Laan van Meerdervoort recht t.o. halte tram 3 en 12)

www.novodent.nl

Geniet van de mooiste vakanties 2025

Busvakanties All Inclusive

VERTREK GARANTIE

Teutoburgerwald
All Inclusive Hotel Der Jägerhof
van 18 tot 22 aug. 2025
5 dagen All Inclusive va. € 550,- p.p.

Öding / Münsterland
all-in Burghotel Pass
van 1 tot 5 sept. 2025
5 dagen all-in va. € 660,- p.p.

Boppard aan de Rijn
All Inclusive Hotel Boppard
van 29 sept. tot 4 okt.
6 dagen All Inclusive va. € 690,- p.p.

Kerst op de Veluwe / Elspeet
sfeervol op Landgoed Mennorode
van 23 tot 27 dec. 2025
5 dagen kerstprogramma va. € 665,- p.p.

BTR busvakanties

- Luxe busreizen met veel extra's
- Ervaren chauffeurs / reisleiders
- Mooie excursies incl. de entrees
- Gastvrije hotels
- Geheel verzorgd of All Inclusive
- Vertrek uit: Alkmaar, Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht
- Vertrektijd: tussen 8 en 11 uur

Voor alle reizen zie BTRreizen.nl

Autovakanties All Inclusive

Ruime keus aan gastvrije hotels, volledig verzorgd en 's avonds gratis drankjes

Zuid-Limburg / Valkenburg
All Inclusive Hotel Op de Boud
3 dgn. va. € 159,- / 5 dgn. va. € 318,- p.p.

Sauerland / Soest
All Inclusive Hotel Am Wall
4 dgn. va. € 225,- / 5 dgn. va. € 319,- p.p.

Vulkaaneifel / Stadtkyll
All Inclusive Hotel Am Park
3 dgn. va. € 139,- / 5 dgn. va. € 229,- p.p.

Riviercruises

Nederland & België cruise
7 dgn. geheel verzorg met MS Horizon
vertrek 28 juli & 25 sept. va. € 915,- p.p.

Rijn- en Moezelcruise
9 dgn. geheel verzorgd Johann Strauss
vertrek 25 aug. & 20 sept. va. € 1.250,- p.p.

Voor alle cruises zie BTRreizen.nl

055 - 5059500 - WWW.BTRREIZEN.NL

Onbezorgd ontdekken.
De mooiste busreizen

Boeiend Berlijn
5-daagse busreis

vanaf p.p. **509**

All inclusive in de Eifel
6-daagse busreis

vanaf p.p. **769**

Culturele parels van Umbrië en Toscane
10-daagse busreis

vanaf p.p. **949**

Schotse Hooglanden
10-daagse busreis

vanaf p.p. **1099**

Ontdek Lofer in het Salzburgerland
10-daagse busreis

vanaf p.p. **1309**

De mooiste Alpentoppen van Zwitserland
10-daagse busreis

vanaf p.p. **1509**

de Jong Intra vakanties

www.dejongintra.nl/busreizen, bel (0180) 457 803
of ga naar je ANVR reisadviseur

Advertorial

Life4HSP brengt hoop voor mensen met ongeneeslijke, erfelijke spieraandoening

Op 12 mei 2025 is Life4HSP gestart. De stichting zet zich in voor een behandeling en een beter leven voor mensen met hereditaire spastische paraparese (HSP), een progressieve, ongeneeslijke aandoening die wereldwijd naar schatting 800.000 mensen treft. De stichting wil onderzoek naar medicatie die HSP afremt of stopt stimuleren, en via trainingen en hulpmiddelen de levenskwaliteit van HSP-patiënten verbeteren.

HSP (hereditaire spastische paraparese) is een erfelijke, neurologische aandoening waarbij zowel de hersenen als het ruggenmerg betrokken zijn. HSP veroorzaakt vrijwel bij iedereen stijfheid en spasticiteit in de benen. Het begint klein, maar wordt steeds erger. Daardoor worden staan en lopen steeds moeilijker en belanden veel patiënten uiteindelijk in een rolstoel. Andere symptomen van HSP zijn onder andere gevoelsstoornissen, slaapproblemen, problemen met even-

wicht, blaas, darmen, geheugen, depressie, epilepsie en moeite met zien, horen en spreken. In Nederland zijn meer dan 1000 mensen met HSP, wereldwijd is de schatting 800.000.

Omdat de ziekte vrij onbekend is, wordt vaak pas laat een diagnose gesteld. Een snellere en effectievere diagnose is belangrijk, zegt Life4HSP-ambassadeur en **HSP-patiënt Jasper Jellema (33) uit Den Haag**: "Wanneer elke stap voelt als drie stappen, is dat erg vermoeiend. De

stijfheid in mijn spieren verstoort mijn looppatroon en zorgt voor verminderde stabiliteit. Doordat lopen zoveel energie kost, moet ik zorgen dat mijn accu altijd goed opgeladen is. Op die manier kan ik zo goed en ontspannen mogelijk bewegen. Sinds kort gebruik ik een rollator. HSP is een onderdeel van mijn bestaan, maar ik blijf positief en genieten van het leven!

Maar stichting Life4HSP is meer dan onderzoek alleen. Zo richten we ons ook op ondersteuning van mensen die nú met HSP leven. We ontwikkelen programma's en hulpmiddelen die mensen helpen om zo zelfstandig en

Jasper Jellema. Foto: Butino

volwaardig mogelijk te leven met de aandoening en zamelen geld in voor de ontwikkeling van medicatie voor de zwaarste HSP-varianten."

Prof. Dr. Bart van de Warrenburg, verbonden aan het Radboudumc als Hoofd expertisecentrum Zeldzame en Erfelijke Bewegingsstoornissen, benadrukt het belang van Life4HSP: "Op dit moment kunnen we HSP niet genezen. Dat willen we wel, want de ziekte heeft een enorme impact op patiënten zelf, maar ook op hun omgeving. Life4HSP gaat een grote rol spelen in het steunen van verder wetenschappelijk onderzoek naar de ziekte, in Nederland maar ook daarbuiten. Door middel van fondsenwerving en het creëren van zichtbaarheid voor deze zeldzame aandoening, maakt de stichting een behandeling en een beter leven voor HSP-patiënten mogelijk."

Life4HSP.com

Advertorial

Subsidie aanvragen voor activiteiten voor en door 55-plussers

Bent u of kent u een 55-plusser die graag een wandelgroep wil beginnen, een schilderclub wil opzetten of iets anders wil organiseren voor leeftijdsgenoten? Haagse inwoners van 55 jaar en ouder kunnen subsidie ontvangen om ontmoetings- of recreatieactiviteiten te organiseren.

De subsidie is bedoeld voor groepen 55-plussers die regelmatig samen komen, minimaal 26 keer per jaar en minstens 15 deelnemers per keer. Er kan maximaal € 400,- worden aangevraagd voor de activiteit

en daarnaast nog € 100,- extra voor het werven van deelnemers. De aanvraagperiode loopt tot 30 september 2025. Wilt u meer weten over de subsidieregeling of kent u iemand die enthousiast is om een activiteit te starten?

🌐 <https://www.denhaag.nl/nl/subsidies/subsidie-activiteiten-voor-en-door-55ers>.

☎ (070) 353 26 89 (op werkdagen tussen 09.00 en 12.00 uur)
e-mail: activiteiten55plus@denhaag.nl.

De plek in de wijk voor ouderen en mantelzorgers

Samen nieuwe contacten maken én je hart luchten.

Haags Ontmoeten is een plek in de wijk waar ouderen én mantelzorgers vrij binnen kunnen lopen. Het is een plek om te ontmoeten, ervaringen te delen en te ontspannen. U kunt er samen iets drinken of meedoen aan allerlei activiteiten.

Heeft u behoefte aan informatie of advies? Ook dan kunt u bij Haags Ontmoeten terecht.

Nieuwsgierig naar Haags Ontmoeten? Stap gerust binnen bij een locatie in jouw wijk of kijk op haagsontmoeten.nl.

HAAGS ONTMOETEN
Uw plek in de wijk

Advertorial

“Als Joke bij Haags Ontmoeten is, heb ik de kans om even op adem te komen”

Ruud (74) en zijn vrouw Joke (86) zijn al bijna 55 jaar getrouwd. Hun leven veranderde drastisch toen Joke de eerste tekenen van dementie begon te vertonen. Sinds de diagnose heeft Ruud de zorg voor Joke op zich genomen. Hij ziet zichzelf niet per se als mantelzorger, hij doet gewoon wat nodig is. Zijn dagen zijn vol, maar hij doet het met liefde.

Via een zorgprofessional kwamen Ruud en Joke bij Haags Ontmoeten terecht. In het begin moest hij haar echt overhalen om te gaan. “Ik ga toch niet tussen die oude mensen zitten?” zei ze dan. Maar na één bezoek was ze om. Wat begon met drie

dagen per week, werden er al snel vijf. Hier kan Joke haar eigen ritme volgen, zonder dat er vaste verplichtingen zijn. Het sociale contact doet haar goed.

Zorgen voor iemand die je liefhebt, verandert je leven ingrijpend. Voor Ruud is de tijdsplanning de grootste uitdaging. Alles draait om plannen: wanneer haalt hij de boodschappen, wanneer kookt hij, wanneer brengt hij Joke en hoe houdt hij het huishouden draaiende? Hij heeft zich erin berust: “Je hebt eigenlijk geen keuze. Je doet het, omdat het nodig is en omdat je van iemand houdt.” Haags Ontmoeten betekent niet

alleen veel voor Joke, maar ook voor Ruud zelf. De paar uur per dag dat zij daar is, geven hem de kans om op adem te komen. “Het zijn geen zeeën van tijd, maar het maakt een wereld van verschil”, zegt hij. Bovendien merkt Ruud dat hij niet de enige is. Bij Haags Ontmoeten komt hij in contact met andere partners en naasten die voor iemand zorgen. “Het is fijn om te weten dat er meer mensen zijn die hetzelfde meemaken. Je hoeft niet alles uit te leggen, er is vanzelf begrip.”

Haags Ontmoeten is voor veel mensen een uitkomst. De mix van mensen die er komen, maakt het uniek: sommige bezoekers

‘Het is fijn om te weten dat er meer mensen zijn die hetzelfde meemaken. Je hoeft niet alles uit te leggen, er is vanzelf begrip.’

Ruud

hebben dementie, anderen komen gewoon voor de gezelligheid. “Ik zie hier hoe makkelijk mensen contact met elkaar maken. Dit is echt een plek die helpt om het langer vol te houden. En dat gun ik iedereen die in een soortgelijke situatie zit.”

Nieuwsgierig naar Haags Ontmoeten bij jou in de buurt? Kom gerust langs bij een van de 63 locaties of kijk op haagsontmoeten.nl. Heb je een vraag? Dan kan je contact opnemen met Irene Meijers (programmacoördinator, 06 10 74 76 71).

HAAGS ONTMOETEN
Uw plek in de wijk

Nooit te oud voor vakantie!

Bekijk het aanbod en boek uw vakantie

0318 - 48 51 83
allegoedsvakanties.nl

Bij leven en welzijn

Er zijn mensen die, wanneer ze een afspraak met iemand maken, zeggen dat ze zich bij leven en welzijn aan die afspraak zullen houden. Dit betekent letterlijk dat ze dan nog niet overleden zijn en dat ze zich er prettig bij moeten voelen. Het begrip welzijn omvat zowel lichamelijke als geestelijke en sociale elementen. Wanneer kinderen gepest worden, kan dit op alle drie van invloed zijn. In dit artikel wil ik hier iets over vertellen.

Ik ben zelf in mijn jeugd gepest en niet zo'n beetje ook. De voorname reden hiervoor was dat ik rood haar had. "Vuurtoren zonder licht, rooie haren en een pestgezicht" werd er dan naar je geroepen. Later heb ik begrepen dat slechts 1% van de wereldbevolking rood haar heeft. Het gaat hier om de mutatie van een gen waardoor er minder bruine kleurstof wordt aangemaakt. Deze mutatie is erfelijk. En dan te bedenken dat rood haar heel mooi kan zijn. In 1970 zong een zekere Arne Jansen hier zelfs een liedje over; *Meisjes met rode haren*. Maar goed, daar had ik niet veel aan. Je vormde een uitzondering en dat was kennelijk reden genoeg om je ermee te pesten. Later ben ik naar de sportschool Bontje in de Javastraat gegaan om de edele kunst van het Judo te leren. Dit woord betekent 'zachte weg' en het gaat hier om een zelfverdedigingskunst. Ik deed dit niet om aan wedstrijden mee te gaan doen, maar om meer zelfvertrouwen te krijgen en dat is kennelijk gelukt. Ik ben nooit meer gepest.

Als ik de media mag geloven, wordt er ook op scholen nog steeds gepest. Ik durf te beweren dat op de school waar ik zo'n 25 jaar heb gewerkt niet gepest werd. Het gaat hier om de Eerste Nederlandse Buitenschool in de Doorniksestraat. Tot 2002 kregen chronisch zieke kinderen hier een veilig plekje en daarna kregen kinderen met

De speelplaats van de Buitenschool. Uit de Haagse Onderwijskrant

psychische problemen hier datzelfde veilige plekje. Die zieke kinderen werden vaak op de school waar ze oorspronkelijk gezeten hadden alleen al gepest omdat ze ziek waren en daardoor niet met alles mee konden doen. Dat was bij ons niet het geval omdat dat voor alle leerlingen gold.

Laat ik beginnen met een oplossing voor dit probleem die de leerlingen van onze school zelf bedacht hebben. Wanneer een leerling vond dat hij of zij gepest werd en er daardoor ruzie ontstond met een andere leerling, ging er een kring om ze heen staan en wanneer het te erg werd, begonnen ze van tien tot één terug te tellen. Bij één moesten de leerlingen ophouden, elkaar een hand geven en dan was de ruzie

over. En dit lukte nog ook. Ik heb nooit meegemaakt dat zo'n ruzie doorging. De leerkrachten hoefden zich er dan niet mee te bemoeien. De kinderen regelden dit zelf wel. Hoe meer verantwoording je aan ze kunt geven, des te beter.

"Wanneer er een ruzie om het een of ander was ontstaan mochten ze bij me komen en dan gingen we hier een oplossing voor zoeken."

Verboden te pesten

Ook was er een afspraak binnen de school waar sommige leerkrachten moeite mee hadden. Wanneer er een ruzie om het een of ander was ontstaan - vooral meisjes hadden daar een handje van - mochten ze bij me komen en dan gingen we hier een oplossing voor zoeken. Zelfs als dit tijdens een les gebeurde. Het oplossen van dit

De Haagse Onderwijskrant (1980)

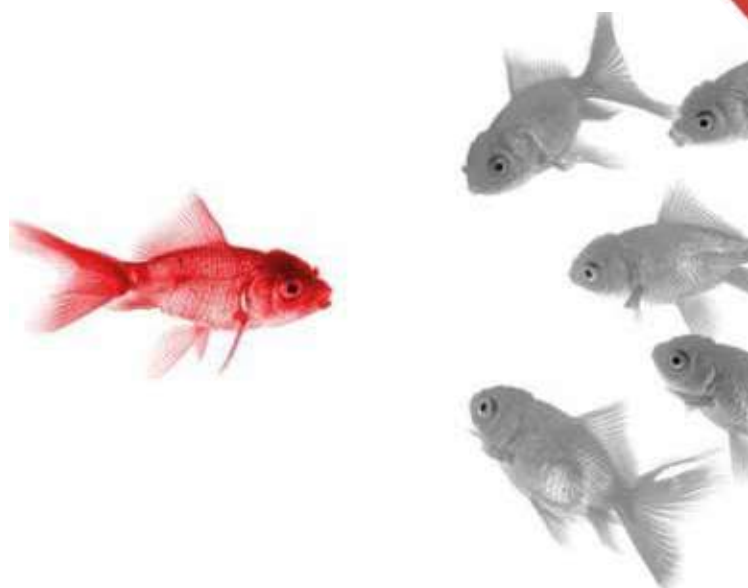
soort problemen ging voor alles. Zo zie ik nog drie meiden van een jaar of twaalf in mijn kamer naast elkaar op een bank zitten omdat ze in de pauze ruzie hadden gekregen. Machtig interessant natuurlijk. Alle aandacht voor die meiden. Ik zei dat ze het eerst zelf moesten zien op te lossen en als dat niet lukte, ging ik me ermee bemoeien. Ik deed dan net of ik niets hoorde

Meestal wonnen die andere leerlingen maar dat deed er niet toe. Het pesten hield op.

Het werkwoord pesten komt van de ziekte de pest. "Als een pest voor iemand zijn". Al vanaf het begin van de mensheid werden mensen die niet tot een bepaalde groep behoorden - letterlijk buitenstaanders - gewantrouwd. Sommige kinderen denken dat ze binnen hun groep een betere sociale positie krijgen wanneer ze andere kinderen gaan pesten. Zeker wanneer de rest van de groep dit gedrag aanmoedigt, omdat ze vaak bang zijn voor degene die pest, kan dit vergaande vormen aannemen. Er zijn kinderen die er moeite mee hebben om zich in te leven in de gevoelens van anderen. Ze voelen zich dan ook niet schuldig wanneer ze gaan pesten. Er zijn ook kinderen die zelf gepest worden en als reactie ook gaan pesten als een soort wraakneming en om een betere sociale positie binnen de groep te krijgen.

Besteed hier binnen het onderwijs ruim aandacht aan. Laat die taalles even de taalles en bespreek dit binnen de klas. Toon ook begrip voor degene die pest en probeer hem of haar duidelijk te maken wat dit voor de ander betekent. Er zijn overigens ook kinderen en volwassenen die hier geen begrip voor hebben. En misschien wel als voornaamste: creëer binnen de school een sfeer waarbinnen de leerlingen hun gevoelens durven te uiten.

Carl Doeke Eisma
carleisma@planet.nl

Deel van de boekomslag van 'Alles over pesten', geschreven door Mieke van Stigt

Regenten en regentessen van het h

In de achttiende eeuw staat op het Slijkende, hoek Vleersteeg, het Haagse Dolhuys. Vier regenten besturen dit huis. Deze vier mannen zijn geselecteerd uit fatsoenlijke lieden in de maatschappij. Ze hebben inkomsten uit werk of uit bezittingen en hebben bovendien tijd om het Dolhuys te besturen. Ze zijn getrouwd met iemand uit dezelfde kerk en dezelfde maatschappelijk klasse. Als een regent uitvalt, meestal vanwege overlijden, zoeken de overgebleven drie regenten iemand die zij kunnen voordragen aan de burgemeesters. Het is een eer om uitgekozen te worden.

Na een positieve reactie van de kandidaat gaat hij naar het stadhuis op de Markt. Als de burgemeesters ook instemmen, moet de toekomstige regent een ambtseed afleggen. Hij legt daarvoor zijn handen in de handen van de oudste burgemeester en belooft zijn ambt zo goed mogelijk te vervullen. Daarna brengen de andere regenten samen met hun vrouwen een felicitatiebezoek aan de nieuwe regent en zijn vrouw. Die is nu automatisch regentesse van het huis met de bijhorende verplichtingen. Op de dag van binnenkomst in het huis ontvangen de subjecten (allen die opgenomen zijn in gods- en gasthuizen) een traktatie van de nieuwe regent en regentesse. De binnenvader, binnenmoeder en ander personeel krijgen een douceurtje.

Taken

De regenten hebben drie taken: zorg voor de subjecten, aansturen van personeel en verantwoord financieel beleid voeren. Daarover leggen zij iedere twee jaar verantwoording af aan de burgemeesters, waarna ze een gezamenlijke maaltijd hebben. Die maaltijden worden gaandeweg steeds copieuzer en dus duurder. Dat is niet vol te houden. In 1746 vindt de laatste gezamenlijke maaltijd van de regenten en de burgemeesters plaats. In 1755 worden deze maaltijden in de hele Republiek verboden. De kascontroles blijven op dezelfde manier plaatsvinden.

Zorg voor subjecten

Al het denken en handelen van regenten en regentessen is gericht op het verzorgen en beter worden van de subjecten. Dat uit zich in hun gedrag, hun zorg voor het gebouw met binnenplaatsen en tuinen, inkoop van goederen, monitoren van de gang van zaken en het sturend

optreden. Ze zijn geregeld in het huis en behandelen de subjecten met vriendelijkheid en aandacht. Maar als subjecten uit de band springen, verandert dat gedrag in strengheid. Gewoonlijk is er eerst een vermaning, meestal nadat de vader of moeder hen ook al tot de orde had geroepen. Als berispingen niet helpen, beslissen de regenten welke maatregelen wel kunnen helpen om het ongewenste

de juiste personen die in het huis kunnen werken. Zelf zijn de regenten aangesteld omdat zij fatsoenlijke, christelijke burgers zijn. Zo zoeken zij vervolgens een fatsoenlijk christelijk echtpaar dat als vader en moeder in het huis wil wonen en werken. Aanvankelijk komen er kinderen mee, maar later niet meer, omdat eigen kinderen verzorgen niet te combineren is met zorg voor subjecten. De binnenvader en binnenmoeder handelen zoals vaders en moeders handelen in de achttiende eeuw. Ze hebben een grote verantwoordelijkheid en vrijheid, maar vallen wel onder de hiërarchie van de regenten. Zolang alles in het huis rustig verloopt, bemoeien de regenten zich weinig met het personeel. Maar als er problemen zijn, moeten de vader en moeder de regenten onmiddellijk waarschuwen.

“Zo zoeken zij een fatsoenlijk christelijk echtpaar dat als vader en moeder in het huis wil wonen en werken.”

gedrag tegen te gaan. Zo besluiten zij op 10 februari 1792 dat subjecten die voor de tweede keer om drank of ander slecht gedrag geconfineerd worden, enige tijd opgesloten worden in het smousenhok (smous=bedrieger of sjacheraar) op de benedengang.

Aansturen van personeel

Het aansturen van het personeel begint met het uitzoeken van

In het omgaan met problemen komt het sturend optreden van de regenten het duidelijkst naar voren. Dan handelen zij als opvoeders. Ze luisteren naar de betreffende personen, overleggen wat te doen en spreken de betreffende personen toe. De regenten prijzen goed gedrag, berispen slecht gedrag, vermanen, delen straffen uit, indien nodig, en nemen maatregelen om herhaling te voorkomen. Een van de

Luxe maaltijd, Nicolaas Gilles

maatregelen ten aanzien van het personeel is het formuleren van reglementen met instructies. Soms zijn die reglementen er al en hoeven die alleen maar uit de kast gehaald worden om te bekijken of er aanpassingen nodig zijn. Daarna leest een regent het reglement voor aan de betreffende persoon. De reglementen worden ook voorgelezen bij het aanstellen

van nieuwe personeelsleden, die dan goed moeten luisteren. Als hij of zij ermee instemt, kan hij of zij aan de slag. Soms moet een document ondertekend worden. Over het algemeen straffen de regenten hun personeel niet snel en houden het bij berispingen. Wel benadrukken de regenten iedere keer dat ze de subjecten met zachtheid moeten behandelen.

Johan Pieter Dierquens, burgemeester van Den Haag, 1710 – 1780

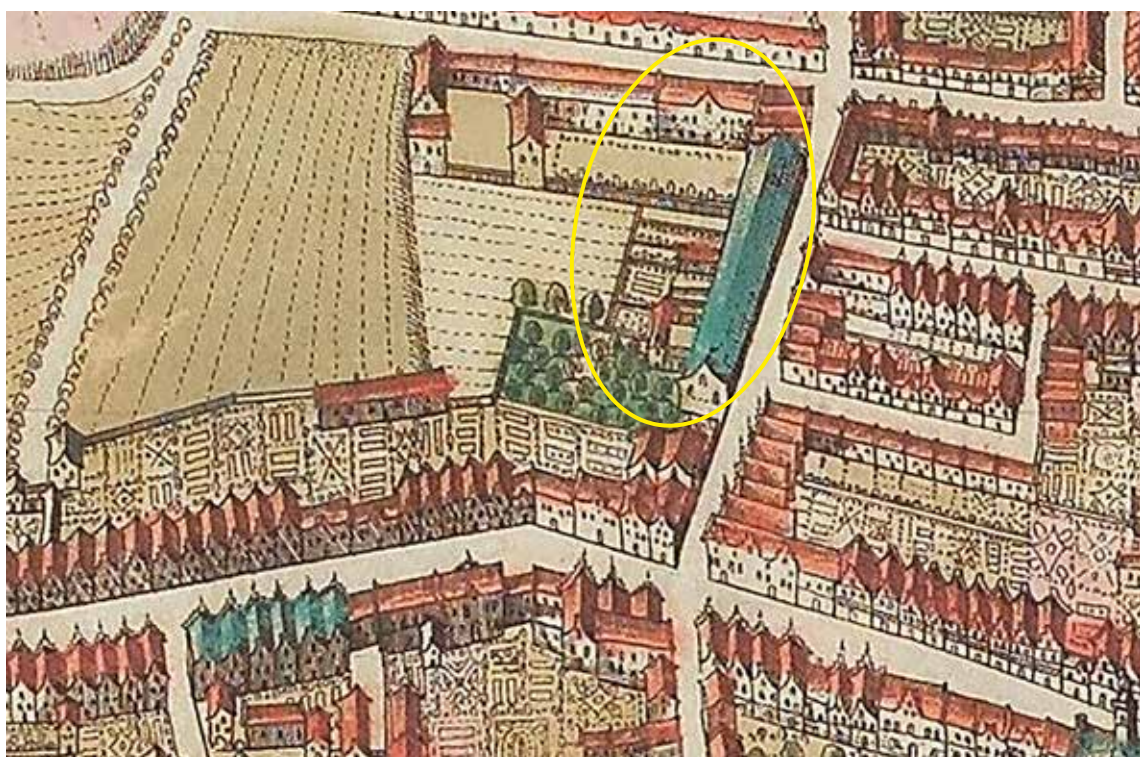

Johan Hudde Dedel, burgemeester van Den Haag, 1702 – 1777

Adriaan van der Goes, burgemeester van Den Haag, 1702 – 1777

Huis aan het Slijkeinde

Detailkaart van het Pest- en Dolhuis dat stond op de hoek van het Slijkeinde en de Vleersteeg. Gemaakt door Frederik de Witt in 1698.

18e eeuwse smeedijzeren geldkist

Verantwoord financieel beleid

Om het huis draaiend te houden, is een verantwoord financieel beleid nodig. Dat betekent zorgen dat er een evenwicht is tussen inkomsten en uitgaven. Bovendien moet er een kapitaal opgebouwd worden als buffer voor grotere uitgaven en tegenvallende inkomsten. Aan het begin van de achttiende eeuw

is er een klein kapitaal, mede gevormd door de erfenis van de vorige eeuwen. De regenten doen er alles aan om dat kapitaal te laten groeien. Zo kopen zij een obligatie als er grotere bedragen ineens binnenkomen. Deze obligaties brengen jaarlijks rente op. Als blijkt dat andere godshuizen een voordeel hebben, bijvoorbeeld door geen accijnzen te hoeven betalen, gaan de regenten meteen met de burgemeesters praten of het Dolhuys er ook gebruik van kan maken.

Alle inkomsten en uitgaven geschieden middels contant geld. Dat wordt bewaard in een kist. In 1725 kopen de regenten voor 69 gulden een ijzeren geldkist. Er horen vijf sleutels bij, één voor iedere regent en één voor de rentmeester. Deze sleutel draagt ieder aan een eigen bosje, waaraan ook twee andere sleutels zitten, die van de kast en die van de voordeur. Het is de bedoeling dat de regent of rentmeester zijn bosje sleutels doorgeeft aan

zijn opvolger, zodra hij met zijn werkzaamheden stopt.

Regentessen

De regentessen hebben een belangrijke positie naast hun man. Bij de keuze voor een nieuwe regent wordt gekeken

worden vaak opgevolgd. Waar nodig steken de regentessen de handen uit de mouwen. Dat gebeurt in ieder geval bij de slacht in november. Dan maken ze gezamenlijk worst. Andere keren doen zij inkopen voor het huis.

“Een ongehuwde regent maakt weinig kans op een aanstelling.”

of hij gehuwd is. Een ongehuwde regent maakt weinig kans op een aanstelling. De echtgenote van de regent wordt automatisch regentesse en heeft een afgeleide status. In sommige stukken worden de regentessen ‘moeders’ genoemd, maar vaak zijn ze onzichtbaar omdat ze niet genoemd worden. Hun taken zijn de typisch vrouwelijke taken in de achttiende eeuw. Ze monitoren de gang van zaken en geven gevraagd en ongevraagd advies. Hun adviezen

Vergaderingen

De regenten vergaderen eens per maand, meestal op een vaste dag in de week. Die vergaderingen vinden gewoonlijk plaats in de regentenkamer, maar kunnen ook bij een van de regenten thuis plaatsvinden. Tijdens de reguliere vergaderingen behandelen de regenten de lopende zaken, bespreken de subjecten die zijn binnengekomen, ontslagen of overleden, bekijken de financiën en geven aandacht aan de verzoeken

van burgemeesters, diakenen, gasthuizen en anderen. Zo continueren de regenten op 26 januari 1748 en 29 januari 1755 hun overeenkomst met het Sacramentsgasthuis om besmettelijke zieken en krankzinnige personen direct naar het Dolhuys te sturen, zoals de Nederduits-gereformeerde diaconie ook doet. Ze vergaderen onder wisselende leiding, maar meestal leidt de oudste als voorzitter of president. Tijdens een reguliere vergadering zijn de vader en moeder altijd kort aanwezig om verslag te doen van hun werkzaamheden en om instructies te ontvangen.

In het najaar treffen de regenten voorbereidingen voor de slacht, een bezigheid die veel voorbereiding en tijd vraagt. Het is dan ook niet niks, die slacht van varkens en koeien achter het Dolhuys. Iedereen helpt mee. Het moet een geloei en gekrijs van de beesten zijn geweest. Altijd loopt alles op rolletjes dankzij de inzet van regenten en regentessen. In de tweede helft van deze eeuw schitteren sommige regenten nogal eens door afwezigheid. Dat maak ik op uit de afspraak dat zij dan een boete moeten betalen. Een boete moet ook betaald worden als de sleutel van de geldkist thuis vergeten is.

Meer lezen? Binnenkort verschijnt mijn boek: *Het huis aan het Slijkeinde, het Haagse Dolhuys in de 18e eeuw*.

Corry van Straten
cvanstraten@planet.nl

regemeester van Den Haag, 1722 - 1797

Advertorial

Thuis blijven wonen met zorg op maat dankzij Volledig Pakket Thuis

Thuis blijven wonen en toch alle zorg en ondersteuning ontvangen in je eigen vertrouwde omgeving, dat biedt WoonZorgcentra Haaglanden (WZH) aan ouderen met het Volledig Pakket Thuis (VPT).

Zorg aan huis

Of het nu gaat om persoonlijke verzorging, huishoudelijke of verpleegkundige hulp, dagbesteding of maaltijden, WZH stemt de zorg en ondersteuning af op het welzijn van de cliënt. Samen met de cliënt en zijn of haar naasten bekijken

“In mijn eigen omgeving met de vertrouwde spullen en mensen om me heen, zelf bepalen hoe ik mijn oude dag mag doorbrengen is het allermooiste wat er is”, zegt onze 87-jarige zorgvraagster, tevreden.

“In mijn eigen omgeving met de vertrouwde spullen en mensen om me heen, zelf bepalen hoe ik mijn oude dag mag doorbrengen is het allermooiste wat er is.”

we wat de cliënt zelf kan doen en waar ondersteuning nodig is.

Zelfstandig

Ouderen behouden zo hun zelfstandigheid, blijven in hun eigen omgeving en hebben zelf nog de regie. Met persoonlijke aandacht van naasten en professionals die dagelijks zorg verlenen. WZH biedt dit Volledig Pakket Thuis aan in en rondom WZH-locaties.

WZH is met veertien woonzorgcentra een grote zorgaanbieder in de regio Haaglanden. Ook beschikt WZH over een betrokken en gespecialiseerd team van medewerkers thuiszorg.

Meer informatie vind je op www.wzh.nl of neem contact op via vpt@wzh.nl en ontdek hoe het VPT een waardevolle optie kan zijn.

Kijk ook op onze website voor onze andere seniorenwoningen.

OP ZOEK NAAR EEN UNIEKE GARANTWONINGEN IN DE GROENE WIJK ESCAMP

In de wijk Escamp verhuurt WoonZorgcentra Haaglanden (WZH) sociale aanleunwoningen voor 67-plussers aan de Zwaardvegersgaarde en de Steenhoudersgaarde.

WAT BIEDEN WIJ?
De woningen worden verhuurd aan eenpersoonshuishoudens met een inkomen tot € 28.375 of aan tweepersoonshuishoudens met een inkomen tot € 38.500 (prijspeil 2025). De kale huurprijzen liggen tussen de € 550 en € 650 per maand.

WZH kan in deze woningen de complete dienstverlening aan senioren leveren, van de verhuur tot en met de zorgverlening. Kijk ook op onze website voor onze andere seniorenwoningen.

BENT U NIEUWSCIERIG GEWORDEN EN WILT U MEER INFORMATIE?
Bel dan met de verhuur van WZH via 070 - 756 11 49 of neem een kijkje op onze website:
www.wzh.nl/garantwoning

WoonZorgcentra Haaglanden

Advertorial

ThuisOptiek Haaglanden - Uw opticien aan huis

Bent u niet in staat om een winkel te bezoeken of voelt u zich prettiger in uw eigen omgeving tijdens het aanmeten van een nieuwe bril? Wat de reden ook is, u bent bij ThuisOptiek Haaglanden aan het juiste adres.

Mijn naam is Marinus Dontje. Als gediplomeerd opticien met jarenlang ervaring in de optiek zet ik mijn vakkennis en persoonlijke benadering graag in om u zo goed mogelijk van dienst te zijn - gewoon bij u thuis.

Ik kom in overleg bij u langs, op de locatie en het tijdstip die u het beste uitkomen.

Met mobiele meetapparatuur en een ruime collectie monturen, zodat u in alle rust een bril kunt kiezen die bij u past.

Of u nu slecht ter been bent, liever thuis blijft of gewoon kiest voor gemak: ik zorg ervoor dat u weer helder ziet, zonder dat u de deur uit hoeft.

Ik help u graag in de regio Haaglanden en omliggende gebieden.

Bel: 06 - 19 36 10 07

THUISOPTIEK
HAAGLANDEN

UW OPTICIEN AAN HUIS

THUISOPTIEK
HAAGLANDEN

UW OPTICIEN AAN HUIS

N C V K D
C Z S H N
O N V S R
K D N R O
Z R O S V
D V O H C
O V C A

Oogmeting aan huis

Vrijblijvend deskundig advies

Groot aanbod
monturen en glazen

Geen voorrijkosten
en 2 jaar gratis onderhoud

Afspraak maken?

Bel: 06 19 36 10 07

Website: www.optiekhaaglanden.nl

Mail: info@optiekhaaglanden.nl

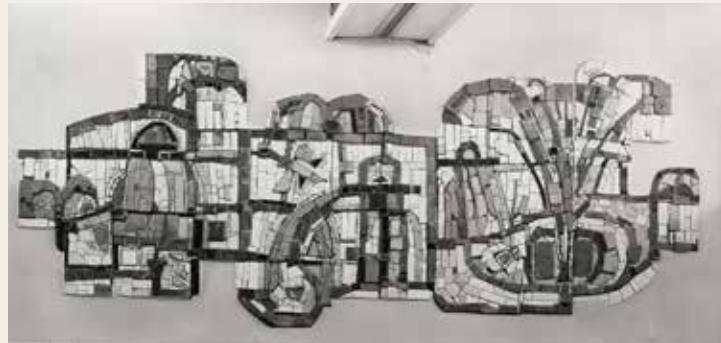
De zogenaamde rechtherinneraar

Mijn ouders hadden er bij hun kinderen 'de wind onder', zoals ze dat vroeger noemden. Hun bewind had voor mij fysieke gevolgen. Zeven jaar oud was ik en ik liep krom, volgens mijn ouders. Ze stuurden me naar een fysiotherapeute, niet zo ver weg, aan de Erasmusweg. Daar moest ik oefeningen doen in mijn onderbroek met een stok in een koude ruimte, terwijl zij een sigaret rookte. Braaf deed ik thuis ook oefeningen met een stok, in de warmere huiskamer. Na een tijdje liep ik blijkbaar meer rechtop, misschien ook omdat ik dankzij een bril beter kon zien?

Een paar jaar later woonden we in Mariahoeve. Daar deden we boodschappen in het winkelcentrum Tarwekamp. Met een tas vol artikelen liep ik terug naar huis. Best zwaar, maar volgens mijn moeder liep ik daarvoor te gebukt. Mogelijk wilde ze voorkomen dat ik net zo krom ging lopen als zij als tiener had gedaan. Dus daar moest wat aan gedaan worden. Daarom bezocht ik met vader begin 1962 Orthopaedisch Chirurg J.P. Vermeer aan de Johan van Oldenbarneveltlaan 60.

Een niet onaardige, wat gezette man van even in de veertig. Zijn jongere, knappe vrouw assisteerde hem. Op zijn advies kwam ik in behandeling bij een andere fysiotherapeut met een praktijk op de hoek van de Leyweg en de Erasmusweg. Een meerpersoons praktijk waar ik diverse patiënten in ondergoed zag. Als jongen natuurlijk een aparte ervaring. Daarnaast zou het dragen van een zogenaamde 'rechtherinneraar' me dwingen om rechtop te lopen.

Volgens de omzetbelasting is een rechtherinneraar 'een voorwerp dat bestaat uit een stang die met behulp van bijvoorbeeld schouder- en taillebanden aan de rug wordt bevestigd, samen met een bekkenkorset'. Of anders gezegd, een prothese die het lichaam waarschuwt geen kromme (gewoonte)houding aan te nemen. Bij de orthopae-

Muurtableau in het Zwembad Tholensestraat (Duindorp). Foto: Haags Gemeentearchief

Den Haag. Badhuis Escamplaan. Het badhuis aan de Escamplaan 55. Prentbriefkaart uit 1948, Haags Gemeentearchief

“Daarnaast zou het dragen van een zogenaamde ‘rechtherinneraar’ me dwingen om rechtop te lopen.”

dische fabrik Wessels in de Lange Beestenmarkt 18 werd mij de rechtherinneraar aange-meten. A raison van het forse bedrag van tachtig gulden, te declareren bij de OHRA, de ziektekostenverzekeraar van thuis. Ik droeg de prothese onder mijn bovenkleding. Het deed geen fysieke pijn, wel ondervond ik bewegingsongemak. Bij gymnastiek trok ik gymkleden aan en zagen medescholieren dat ik mijn rechtherinneraar uitdeed. Daarvan

keken ze wat vreemd op en ik voelde me gehandicapt. Het verdriet dat mij dat deed, slikte ik in.

Daar bleef het niet bij. Orthopedisch zwemmen leek ook een goed idee. Dat hield voor mij in dat elke donderdagochtend om 6.00 uur de wekker ging. Alleen opstaan en ontbijten met een plak ontbijtkoek en dan lopen naar de tramhalte aan Het Kleine Loo. Ik nam de eerste tram van de dag en was vaak de enige passagier tot halte Stuyvesantplein. De stad door en tijdig, vóór 7.00 uur, kwam ik aan bij het kleine zwembad van het badhuis aan de Escamplaan 55. Omkleden in een kleedkamer, heet douchen, daarna het zéér chloorhoudende zwembad in. Daar waren al diverse leeftijds-genoten, soms met erg dunne, spierloze benen. Die had ik nog nooit gezien. Polipatiënten dus.

Een rugrechthouder

Na afloop ging ik met de tram naar Christelijk Lyceum Zandvliet, met een excuusbriefje

voor het te laat komen (na 8.30 uur dus) in de wiskundeles bij de heer Smit. Commentaar van zeurende medescholieren: "Hij is altijd te laat". Later kon ik zaterdag zwemmen in Zwembad Tholensestraat (Duindorp) en haalde ik daar, op mijn veertiende, eindelijk mijn zwemdiploma.

Ongeveer in die tijd was ik verlost van mijn rechtherinneraar en gebruikte ik 'm uitsluitend nog als een stuk speelgoed. Medio 1970 vond de dienstplichtkeuring plaats bij de Indelingsraad te Delft. Ik hoopte dit keer enig profijt

van mijn zwakke rug te hebben door afgekeurd te worden. Helaas, uitslag: geschikt. Een herkeuring bij het Militair Hospitaal in Den Haag gaf hetzelfde resultaat.

In 1975 kreeg ik toch weer last van mijn rug. Inmiddels verdiende ik mijn eigen geld en zat in het ziekenfonds. Met mijn ziekenfondsverwijzing stapte ik bij dokter Vermeer naar binnen. Maar ik stond zó weer buiten: hij accepteerde alleen 'particuliere' patiënten!

Gelukkig heb ik mijn verdere leven, dankzij fysio- en andere therapieën, redelijk rechtop doorlopen.

Koert Vrijhof
koertvrijhof@hotmail.com

Johan van Oldenbarneveltlaan, waar ik Orthopaedisch Chirurg J.P. Vermeer bezocht. Foto uit 1960, Haags Gemeentearchief

Escamplaan 55, Gemeentelijk badhuis. Muurschildering van Louis Schrikkel, 1942. Foto uit 1953, Haags Gemeentearchief

Advertorial

Hart voor Den Haag komt op voor de Haagse ouderen

In een sterk vergrijzende samenleving is het essentieel dat we de belangen van ouderen serieus nemen. Hart voor Den Haag, de partij van Richard de Mos, heeft deze taak stevig omarmd en maakt zich al jarenlang sterk voor een ouderenvriendelijke stad. Sinds de oprichting van de partij in 2014, mede voortgekomen uit de Ouderenpartij, heeft Hart voor Den Haag de Haagse senioren op de politieke agenda gezet.

Met de oprichting van Hart voor Ouderen, een beweging die structureel aandacht vraagt voor de belangen van ouderen, blijft de partij zich inzetten voor een stad waarin alle inwoners, dus zeker ook onze ouderen, zich gehoord en gewaardeerd voelen.

Ouderen in Den Haag: een sterk groeiende groep

De cijfers spreken voor zich: het aantal ouderen in Den Haag groeit snel. Volgens de Ouderenmonitor zal het aantal 65-plussers in de stad binnen vijf jaar naar meer dan 100.000 stijgen. Dit brengt een aantal grote uitdagingen met zich mee, van wonen en zorg tot welzijn en participatie. Een van de belangrijkste voorstellen in dit kader van Hart voor Den Haag is het aanstellen van een speciale Ouderenwethouder, die zich volledig inzet voor het welzijn van ouderen op verschillende terreinen. Momenteel zijn de ouderenzaken verdeeld over vijf verschillende wethouders, wat leidt tot verwarring, versnippering en een gebrek aan focus.

Wonen en Zorg: oplossingen op maat

Veel ouderen wonen nog zelfstandig, maar vaak niet in een woning die geschikt is voor hun veranderende situatie. Hart voor Den Haag pleit voor meer levensloopbestendige woningen, zoals Knarrenhofjes en zorgbuurthuizen. Deze initiatieven bieden een comfortabele en veilige woonomgeving, waar ouderen - als zij dat willen - de mogelijkheid hebben om langer zelfstandig te wonen met de nodige zorg op

John van Leeuwen (Hart voor Ouderen) Foto: Hart voor Den Haag

maat. De partij benadrukt ook de rol van de seniorenmakelaar, die ouderen ondersteunt bij het vinden van een woning die beter aansluit bij hun behoeften. Het beleid van het Rijk heeft geleid tot de afbraak van verzorgingshuizen, in de naam van 'zelfredzaamheid'. Hart voor Den Haag vindt dat dit beleid het welzijn van ouderen juist in

"Hart voor Den Haag pleit voor meer levensloopbestendige woningen."

de weg staat. Ouderen moeten de mogelijkheid hebben om in een vertrouwde, veilige omgeving te wonen, waar zij goede zorg en ondersteuning krijgen, zonder dat zij voor alles zelf moeten zorgen. Hart voor Den Haag pleit daarom voor de terugkeer van zorgcentra met vast personeel en voor voldoende ondersteuning aan huis via de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) en Thuiszorg.

Eenzaamheid: samen sterker
Eenzaamheid is een probleem dat veel ouderen treft. Uit de Ouderenmonitor blijkt dat maar liefst de helft van de ouderen zich eenzaam voelt. Hart voor

Den Haag wil dit probleem actief aanpakken door in te zetten op ontmoetingsplekken zoals buurthuizen, ouderensociëteiten en zogeheten Haags Ontmoeten-locaties. Ook het initiatief van de 'lief-en-leed-straatjes', waar burens extra naar elkaar omkijken, is mede dankzij Hart voor Den Haag gerealiseerd en verdient uitbreiding.

Veiligheid en mobiliteit: blijven deelnemen aan de maatschappij

Ouderen moeten veilig en zelfstandig kunnen deelnemen aan het verkeer en zich vrij kunnen bewegen in de stad. Hart voor Den Haag pleit daarom voor meer wijkbussen, veilige stoepen, extra bankjes in de openbare ruimte en goede straatverlichting. Ook betere oversteekplaatsen en parkeerplekken uitsluitend voor ouderen zijn maatregelen die bijdragen aan een veilige en toegankelijke stad. Daarnaast wil de partij van Richard de Mos de mobiliteit van ouderen verbeteren door meer wijkbusjes in te zetten.

Waardering en ondersteuning: ouderen als kracht

Hart voor Den Haag ziet ouderen niet als een kostenpost, maar als een waardevolle bron van kennis, ervaring en inzet. Veel ouderen dragen actief bij aan de samenleving door vrijwilligerswerk, mantelzorg en sociale betrokkenheid. De partij wil deze inzet ruimer waarderen en ondersteunen.

Richard de Mos en Monique van Stuijvenberg realiseren rollatorloop voor Haagse ouderen. Foto: Gerard van den IJssel

Initiatieven en activiteiten: ouderen in beweging

Hart voor Ouderen is een belangrijke beweging binnen Hart voor Den Haag en organiseert tal van gezellige en informatieve bijeenkomsten voor ouderen in Den Haag. Of het nu gaat om een jeu de boules-middag of een bijeenkomst in een buurthuis, Hart voor Ouderen brengt senioren samen en stimuleert actief burgerschap. Het is een initiatief waarbij ouderen zich gehoord en ondersteund voelen. Ook biedt de partij de mogelijkheid om zelf een actieve rol te spelen in de beweging. Bijvoorbeeld door deel te nemen als 'maatje' voor ouderen die wat extra hulp nodig hebben.

Tot slot

In maart 2026 mogen we weer naar de stembus voor de gemeenteraadsverkiezingen. Hart voor Den Haag zal zich blijven inzetten voor een stad waarin ook ouderen centraal staan, met genoeg aandacht voor wonen, zorg, welzijn en veiligheid. Met uw steun kan de partij van Richard de Mos zorgen dat de belangen van ouderen weer de aandacht krijgen die ze verdienen.

hartvoordenhaag@denhaag.nl

Hart voor Den Haag: Armoede onder ouderen uitbannen

Ouderenarmoede is een groeiend probleem in Nederland. Veel senioren hebben moeite om rond te komen door bijvoorbeeld stijgende kosten voor energie, zorg en levensonderhoud. Ook in Den Haag speelt dit probleem. Een belangrijk obstakel in de strijd tegen ouderenarmoede is dat veel ouderen geen gebruik maken van beschikbare voorzieningen, zoals de Aanvullende Inkomensvoorziening Ouderen (AIO). Dit komt vaak door onbekendheid, complexe aanvraagprocedures of schaamte. Dit resulteert in verborgen armoede, waarbij ouderen niet worden bereikt door hulpinstanties. Ouderen in armoede hebben vaak niet alleen financiële problemen, maar ook sociale en gezondheidsklachten. Eenzaamheid komt vaker voor onder ouderen met een laag inkomen. Beperkte financiële middelen

kunnen ervoor zorgen dat medische zorg wordt uitgesteld of sociale activiteiten niet kunnen worden bijgewoond. Het is van het grootste belang dat de gemeente deze problematiek serieus neemt. Dit kan door het vereenvoudigen van aanvraagprocedures, ouderen actief te informeren over hun rechten en het creëren van laagdrempelige ontmoetingsplekken om eenzaamheid tegen te gaan. Ook moeten de gemeentelijke lasten niet verder worden verhoogd, zodat ouderen niet nog meer in de knel komen. Hart voor Den Haag, de partij van Richard de Mos, maakt zich hier sterk voor.

Coen Bom samen met Haagse ouderen. Foto: Hart voor Den Haag

Vroem, Vroom...

In elke editie van De Haagse Tijden stapt autojournalist John Vroom weer even in een auto die vroeger door Den Haag reed.

NSU 1000C

En ja hoor, daar stond hij aan de Zwedenburg waar ik recentelijk doorheen reed. Een witte NSU 1000C met knalrode skai/stoffen bekleding uit eind jaren zestig. Eigenlijk heb ik zelf nooit zoveel gehad met NSU als auto, maar ik was wel onder de indruk van de kleine, fraaie details op dit model en ook op de kleinere broer, de Prinz.

Allereerst mooi chroomgebruik als striping rondom de hele auto op een wat carrosserie-overhangende rand. Heel mooi daarin verwerkt de handgreep en de daarin passende, rechthoekige drukknop met daarin het sleutelgat. Eenzelfde mooi detail was het overhangende randje boven de drie gelijkvormige ronde achterlichten en de fraaie claxonring op het stuur, de inbraakveilige draaiknop voor de tochtraampjes, en de smaakvolle doorvoering van rood als kleur in de vloerbedekking, stoel- en portierbekleding.

Opmerkelijk vond ik ook de cleane dashboardindeling. Een grote klok als snelheidsmeter en links en rechts daarvan een kleiner klokje. Geheel links vier tuimelschakelaars in een chroom omlijste rechthoek. In het midden was er ruimte voor een optionele radio en daarnaast zat een uitklapbaar asbakje met daarnaast het handschoenenkastje. Superdegelijk Duits. De motor, een viercilinder benzine-motor met 996 cc en 43 pk, waarbij je er twintig tellen over deed om van start op de honderd kilometer te komen.

Nadeel van de motor achterin was natuurlijk de zijwindgevoeligheid, maar dat werd meestal opgelost met een zak zand voorin. Ik kan mij herinneren dat het stuur wat plat lag en niet recht voor je zat, maar wat naar het midden toe geplaatst was, zodat je er niet helemaal lekker achter zat. Het meubilair zat prima. Ook Duits degelijk. Ondanks het bescheiden formaat van de auto kon je nog aardig wat bagage

meenemen. Voorin kleine koffers en tassen en doordat je de leuning van de achterbank kon neerklappen kon je daar ook nog het nodige kwijt. Bestelautoruimte noemde NSU dat zelf, maar dat was lichtelijk overdreven, maar dat terzijde. In beide zijpanelen achterin waren ook nog wat praktische opbergvakken voor wat kleine zaken. Deze NSU 100C stond in de prijslijst voor 5.700 gulden

in die tijd. Rijden met deze NSU was een verrassend genoeg, want je kon er zeer sportief mee rijden. Een felle acceleratie, waarbij je lekker kon doortrekken in de versnellingen. Hij had een topsnelheid van 130 kilometer per uur. Het bijzondere was dat je er ook schakellui mee kon rijden, zoals 40 in zijn 4. NSU was in die tijd een leuk automerk. In 1957 was het geboortjaar van de NSU Prinz, een wat kleiner model met een hoog aaibaarheidsgehalte. In de loop der jaren werd de modelrange uitgebreid met de 1000C en zelfs met een SportPrinz Coupé. Een heel elegant model dat alleen leverbaar was in de kleur rood en 'lilienweiss'. Tevens werd aan het assortiment de NSU Spider toegevoegd. Een cabrioletversie met een sensationele Wankelmotor. Leuke auto's!

John Vroom
johnvroom@planet.nl

Dé makers van de betere bedden en kasten

de SUITE
slapen in eigen stijl

Hoog-laag en seniorenbedden

Ontdek de stijlvolle en praktische bedden van De Suite. Deelbaar en zelfs in twijfelaar maten beschikbaar met hoog-laag functie.

Brochure met prijzen

Scan de QR en ontvang de brochure gratis thuis.

Ontspan beter met FPS-technologie

FPS helpt bij fysieke klachten, beenkrampen en motorische problemen zoals bij Parkinson. Ontspan, verminder stress en slaap beter. Kom de fijne werking zelf ervaren in Moordrecht.

Boxspring desgins én houten bedden

Ook in twijfelaar afmetingen

Slaapkamerkasten op maat

Het beste bed, voor ú gemaakt

Goed slapen is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Daarom maken wij bedden op maat. Of u nu fysieke klachten heeft of moeite met in slaap vallen – wij vinden altijd de weg om het juiste bed te maken.

Complete slaapkamers

Samen creëren we uw ideale slaapkamer – met een bed en kast op maat, geheel afgestemd op uw wensen. Van ingetogen tot luxueus, altijd in lijn met uw stijl en het comfort dat u zoekt.

Showroom & productie

Ambachtweg 10, 2841 LZ Moordrecht
Consumentendagen: di t/m za 10.00 -17.00
www.desuite.nl
Voor bezoek aan huis: T. 0182 37 50 22

Eropuit!

Organiseert u een leuke activiteit waar onze lezers blij van worden? Mail uw activiteiten of tips naar info@dehaagsetijden.nl of bel: 070 - 360 76 76

GRATIS TAXATIEDAGEN

Elke woensdag en donderdag van 10.00 tot 16.00 uur

Elke WOENSDAG: munten, postzegels, bankbiljetten en ansichtkaarten
Ergens slingeren nog de postzegelalbums van opa op zolder. Waar zijn de munten van pa eigenlijk gebleven? En zijn die ansichtkaarten bestemd voor het oud papier? Moeten we die oude bankbiljetten inleveren?

Elke DONDERDAG: goud, zilver, sieraden, kunst, antiek, militaria en Pokémonkaarten
In de la ligt nog die gouden ketting van oma. Ergens ligt nog een potje met oude sieraden. Dat oude beeldje of die zilveren miniatuurtjes in de kast, zijn die nog wat waard? Hebben die oude onderscheidingen en militaire spullen nog waarde? Zijn Pokémonkaarten interessant?

U bent niet de enige met vragen over stukken die bij u thuis liggen. Om hier een antwoord op te krijgen organiseert **Heritage Auctions Europe** deze open inloopdagen van 10.00 tot 16.00 uur. Bezoek ons op de Energieweg 7 te IJsselstein, vlakbij Utrecht, voor een gratis en vrijblijvende taxatie met een kopje koffie. Aansluitend krijgt u desgewenst advies met betrekking tot verkoop of verzekering. Voor meer informatie: **030-6063944** en www.ha-europe.com. Bel ons ook even als u meerdere zaken (bv. munten en sieraden) op 1 dag wil combineren. Tot ziens in IJsselstein!

Louis Favre in Den Haag 1947 -1954

Deze Franse kunstenaar Louis Favre, die in de twintiger jaren met Matisse en Picasso in Parijs verbleef, trok na de oorlog naar Den Haag (de van Hogendorpstraat) om voor uitgeverij Mouton & Co te gaan werken. In Den Haag heeft hij zijn wereldberoemde lithografieën gemaakt. Hij exposeerde in die tijd van Berlijn tot New York en mocht voor Frankrijk naar de Biënnale van Venetië. Maar helaas is zijn collectie niet bijeen gehouden en is hij wat in de vergetelheid geraakt. Een verzamelaarster heeft in 20 jaar tijd een groot deel van de collectie weer bijeengebracht en toont deze in Pulchri Studio, Lange Voorhout 15. Zijn werk wordt gekenmerkt door een fascinerende kleurenrijkdom en expressieve kracht en het oogt alsof het gisteren is gemaakt in plaats van tachtig jaar geleden. Kortom, een bezoekje is meer dan de moeite waard.

Wanneer & waar: 7 juni t/m 29 juni, Pulchri Studio, Lange Voorhout 15

OverLeven

Een theateraal muziekprogramma over verdriet, gemis, acceptatie, verlangen, troost en liefde. Over transformatie. Over het begin en het einde. Over... de dood. Drie unieke muzikanten, één indrukwekkende ervaring. Nathalie Mees, Hans van der Maas en Wouter Lucassen nemen je mee op een avontuurlijke muzikale tocht, waarin de grens tussen leven en dood wordt verkend. Hun bijzondere samenspel van zang, luit, accordeon en elektronica weeft een tapijt van emoties van ingetogen tot uitbundig, van troostrijk tot geestig. Onderweg doorkruisen zij tijdperken en landen, met muziek die net zo thuis is in eeuwenoude kloosters als op moderne poppodia, van operahuizen tot de hitlijsten. Een voorstelling vol contrasten, waar het drama niet schuwt en de knipoog nooit ver weg is.

Wanneer & waar: zo 15 juni, 15.00u, Theater de Vaillant, Hobbemastraat 120
Meer info via devaillant.nl

Componisten in oorlogstijd

Van 10 juni tot 18 augustus presenteert het Haags Gemeentearchief de tentoonstelling *Componisten in oorlogstijd* in de verlichte panelen in het Atrium. De tentoonstelling belicht leven en werk van achttien componisten. Zij maakten muziek, gaven muziekonderwijs, het Concertgebouworkest voerde hun werken uit en ze dirigeerden orkesten en koren. Sommigen van hen begonnen onbezorgd aan hun loopbaan, anderen moesten vluchten voor het antisemitisme in Duitsland en Hongarije. Toen brak de Tweede Wereldoorlog uit en werd Nederland bezet. De componisten werden vervolgd vanwege hun afkomst of vanwege hun standpunten. Zij doken onder, gingen bij het verzet of werden gedeporteerd. Acht van hen overleefden de oorlog niet. De tentoonstelling is samengesteld op initiatief van de Leo Smit Stichting en is van maandag tot en met zaterdag te bekijken gedurende de openingstijden van het Atrium.

Wanneer & waar: t/m 18 aug, Atrium, Spui Stadhuis

Jazz in de Regentes

In de derde week van juni barst het Koningsplein in het sfeervolle Regenteskwartier opnieuw uit in een swingend jazzfestijn! Laat je meevoeren door de opzwepende klanken van diverse jazzartiesten en geniet van live muziek tussen 16.00 en 23.00 uur, onder het genot van een hapje en een drankje. Zoals altijd wordt het ingeluid met de Haagse Jazzborrel, een traditie die je niet wilt missen. Het programma wordt binnenkort bekend gemaakt. Houd de website en de socials van *Jazz in de Regentes* in de gaten voor de laatste updates.

Wanneer & waar: vr 20 & za 21 juni, Koningsplein
Meer info via jazzinderegentes.nl

Taartrovers Cinemini

Tijdens *Taartrovers Cinemini* worden lieve, spannende, abstracte, verhalende en soms ook uitdagende korte films, speciaal voor peuters en kleuters vertoond. Deze speciale filmreeks, ontworpen voor kinderen van 2 tot 6 jaar, combineert prachtige korte films met een speelse, interactieve ervaring. Na de film kunnen de kinderen spelen en ontdekken in een inspirerende ruimte, waar licht, schaduw en beweging centraal staan. Hoe ontstaan schaduwen? Waar komen beelden vandaan, hoe worden vormen groter of kleiner en hoe verdwijnen vormen in het niets? En welke verhalen kunnen ze in de vormen zien? Voor volwassenen is schaduw iets vanzelfsprekends, voor kinderen is het misschien wel een tovenaars die van de volwassenen lange reuzen maakt. Zo wordt film kijken niet alleen leuk, maar ook een avontuurlijke en leerzame ervaring.

Wanneer & waar: zo 22 juni, 6 & 20 juli, Filmhuis Den Haag

De kunst van het stapelen

Velen vinden hun laatste bestemming in een van de crematoria bij Loosduinen. Zelf stel ik dat moment liever nog wat uit. Ik draai me om en keer mijn rug naar de eeuwigheid toe en kijk naar het tijdelijke. Vandaag begint mijn route bij een kunstwerk op het kruispunt van de Wijndaelersingel en de Ockenburgsestraat. Aan de ene kant strekt de stad zich uit, aan de andere begint het duinlandschap.

Op de middenberm verrijst, als een verstilde kracht, een monumentaal kunstwerk. Ik zie twee roestbruine rechthoeken, ogenschijnlijk zwaar en massief. De bovenste lijkt te zweven, slechts rustend op een fragiel hoekpunt van de onderste. Juist daardoor krijgt het geheel een onverwachte lichtheid. Het is een compositie die balanceert op de grens tussen stabiliteit en instorten - een spel met de zwaartekracht. De Haagse kunstenaar Len Pennock gaf zijn werk uit 1981 de titel *Intersection* (Kruispunt), maar noemde het later ook wel *Balans*. Op het eerste gezicht oogt het minimalistisch, maar bij nadere beschouwing opent het zich.

Het werk roept vragen op: wat draagt, en wat laat zich dragen? Of, zo vlak bij het

'Intersection' van Len Lennock

eindstation, de vraag die je jezelf kunt stellen: wie draag ik en durf ik me te laten dragen? Voordat ik te veel doordraaf in gezwets of gezever, laat ik mijn overpeiningen voor wat ze zijn en maak ik de sprong naar het volgende kunstwerk.

Aan de andere kant van Den Haag, bij het Hubertusviaduct op de hoek van de Plesmanweg, ligt een klein plantsoen. Ik sta stil bij de C-E Lummus-klok. Die heeft al een tijd stilgestaan. Het groen is verwilderd, de wijzers verformfaaid. Rond het plantsoen slingert de oprit en wandelpad naar het viaduct.

'Intersection' van Len Lennock

Het is weliswaar geen vuurtoren, maar het beeld *Synthetische Constructie F8-1B* van Joost Baljeu is niet te missen. Voor me verrijst een constructie van open, zwartstaal kubussen. Ze zijn op ingenieuze wijze gestapeld, waardoor er beweging in lijkt te ontstaan. Het is afhankelijk van waar je staat hoe het beeld zich vormt. Het geheel oogt mathematisch en uiterst nauwkeurig. Zelfs de sokkel draagt bij aan het werk: met zijn uitgesneden vormen tilt en versterkt hij de sculptuur. Hoewel je weet dat het stevig staat, heeft het iets spannends. Het balanceert als een acrobaat die stoelen op elkaar stapelt. Het werk ademt ritme en herhaling. Je kunt er niet alleen naar kijken, maar ook doorheen. Dan zie je de wereld om je heen: stabiel en kwetsbaar. Dat maakt het kunstwerk actueler dan ooit.

Gezicht vanaf de Lummus klok op 'Synthetische Constructie F8-1B' van Joost Baljeu

Het laatste beeld dat ik zoek, maakt deel uit van de beeldengalerij - ook wel het sokkelproject genoemd - in het hart van Den Haag. Waar ik nu sta, kon je vroeger het ritmische geluid van zetmachines en drukpersen horen. Buiten stonden altijd mannen de krant te lezen, opgehangen in vitrines. Stond je aan de overkant dan kon je de krantenkoppen lezen van de lichtkrant. Ik sta voor Sijthoff, het gebouw met de ooievaars. Na de sloop van het gebouw van de Haagsche Courant - een lelijke opvolger - staat hier nu het derde gebouw op deze plek. Voor mij staat een

kunstwerk met de veelzeggende titel *Zonder titel*. Net zoiets als de *Zangeres zonder naam*, hoewel daar was er maar één van.

Geen strakke rechthoek of kubus hier, maar bollen, organisch opgestapeld in een vorm die doet denken aan een celstructuur. Het lijkt alsof het geheel groeit, zich ontwikkelt volgens de wetten van de natuur. De bronzen bollen botsen, verbinden zich, zoeken elkaar op, alsof ze omhoog willen klimmen. Wetmatigheid en speelsheid gaan hier hand in hand. Is het groei? Is het verbinding? Of juist strijd? Kunstenaar Leo Vroegindewij maakte dit werk in opdracht van het sokkelproject.

De bollen van Leo Vroegindewij Grote Marktstraat

Een krachtige metafoor voor hoe wij mensen met elkaar omgaan: soms botsend, soms steunend, maar altijd in beweging. En dat midden in een winkelwalhalla. In perk, plantsoen en plaveisel liep ik rond drie kunstwerken. Ze gingen de hoogte in, bestonden uit rechthoeken, kubussen en bollen. In gedachten stapel ik ze op elkaar. De kubussen op de rechthoeken, de bollen er bovenop. Ze vertelden mij het verhaal over je staande houden, evenwicht bewaren en verbonden weten.

Marcel Korpel
marcelkorpel26@gmail.com

Wat doet u met uw overwaarde?

Wilt u profiteren van de overwaarde van uw woning, maar niet verhuizen? Dat kan.

- Vul uw AOW en pensioen aan met een eenmalig of maandelijks bedrag
- Vrij te besteden: bijvoorbeeld voor uzelf, uw kinderen of kleinkinderen
- Veilig, verantwoord en vaak al mogelijk vanaf 60 jaar

Voorbeeld
Een echtpaar (70 en 72 jaar) heeft een eengezinswoning in Rijswijk die € 520.000 waard is met een hypotheek van € 160.000. De overwaarde bedraagt € 360.000. Ze kiezen voor een ASR 'Levensrente hypotheek' met als belangrijkste eigenschappen:

- Nieuwe hypotheek van € 200.000 aflossingsvrij (schuld blijft levenslang ongewijzigd)
- Looptijd is levenslang (ook als één van de partners komt te overlijden)
- Rente staat levenslang vast (rentestand per 5-6-2025: 3.9%)
- Eenmalige opname uit overwaarde van € 40.000 om vrij te besteden of als reserve.
- Oude hypotheek is afgelost (deze zou anders in de komende jaren aflopen)
- Maandlast van de nieuwe ASR-hypotheek bedraagt € 650 (levenslang).

Aan het voorbeeld kunnen geen rechten worden ontleend.

Vraag vrijblijvend om een gratis berekening of kennismakingsgesprek.
Bel 070-392 51 35 of kijk op [zilverleven.nl](https://www.zilverleven.nl)

Zilverleven
Overwaardeadvies voor senioren

3

4

5

6

9

12

15

16

17

19

bijbel

op de wijze van

8

7

6

3

1

9

S

E

E

R

A

F

K

A

B

Puzzelpagina

1

ZWEEDSE PUZZEL

lekkernij		id est		afgemat		straf-werktuig		Engels bier	
begrensd gebied		cel				pl. in Zeeland		schone jongeling	
			2	eirond				9	
				spinrag					
Japans bordspel			overvloed						
made			voor-zetsel						
				ik (Latijn)				geluids-band	
				eerste kwartier					
nagalm	loopbaan	kelner		1		Nieuwe Testament			
		neerslag				vogel-verblijf			
			7	8	land in Afrika				
					domina				
karakter					schaak-term	ratel-populier			10
hevig						manier			
			dokter						
			heilige plaats					kort-schrift	
vertrager					delfstof				
twee-strijd					milliliter			regel-maat	
				4			tegenover	3	
							voertuig		
rancune		straat-steen							
		Oude Testament							
			5		houding	6			
ver-dieping						straf-werktuig			

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

2

SUDOKU

6									
	1			7		4			
							5	1	
				7					
4	9			3					
		8		4	9	6		7	
8		9			4		7		
	5			6					
					2	3		9	

	5	2					8		
7		9			6				
8			1			3	5	7	
	9					8			
		5					7		
6								2	
		6		4					
2					9	1			
			6	7				4	

Puzzel & Win!

Mocht u de oplossingen weten van de puzzels op deze pagina, dan maakt u kans op een Haagsche Kakker van Bakkerij Hessing! U kunt de oplossingen tot donderdag 19 juni mailen naar puzzel@dehaagsetijden.nl

Win Haagsche Kakker

Win een lekkere Haagsche Kakker t.w.v. € 9,95. Een heerlijk gevuld krentenbrood met amandelspijs honing noten en kaneel. Dé traktatie van Den Haag.

Oplossingen vorige editie:

Kruiswoordpuzzel: Lentebui
Sudoku: 6

U dient deze prijs zelf op te halen bij Bakkerij Hessing, Theresiastraat 131, Den Haag.

Wij feliciteren de winnaar van de vorige editie met een prijs; de lekkere Haagsche Kakker van Bakkerij Hessing gaat naar:
Heleen Storm-Goeree

3

WOORDZOEKER

R	Z	I	T	B	K	O	R	J	A	A	L
E	E	E	C	E	B	E	A	G	L	E	K
D	A	D	U	W	I	M	E	N	Z	K	B
E	E	V	D	N	M	B	R	E	I	E	N
O	N	T	O	E	R	E	I	K	E	N	D
V	H	R	R	N	R	K	K	L	A	J	T
P	T	E	P	N	D	E	K	K	I	N	G
O	N	E	I	I	R	I	P	O	Z	L	D
V	E	U	E	P	O	E	U	U	E	Y	N
E	T	N	O	S	A	E	B	R	S	S	A
R	A	E	R	E	P	A	G	U	B	O	T
K	L	T	G	R	I	A	L	O	P	L	S

Avond	Heipaal	Lysol	Spinnenweb
Beagle	Jammeren	Ontoereikend	Stand
Breien	Kiezel	Opvoeder	Super
Bruid	Kikkerpoel	Polair	Tenue
Dekking	Koest	Pover	Tjalk
Gaper	Korjaal	Puber	Tronie
Groeiproduct	Latent	Redder	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Kom jij weleens bij je wijkcentrum?

✓ Dé plek voor advies, ondersteuning, vrijwilligerswerk en activiteiten in de buurt. Je vindt ons door heel Den Haag: wijkz.nl

wijkz

voor elkaar

We doen meer dan je denkt!

UTS® VAN DER GEEST VERHUIZINGEN

Speciale service voor senioren

- Zorgverhuizingen

■ Particuliere verhuizingen

■ Int. verhuizingen

■ Kunst- en antiekservice
- In- en uitpakservice

■ Verhuisdirigente

■ Handyman

■ Inboedelopslag

T 070 399 42 41

W utsvandergeest.nl

ERKENDE VERHUIZERS